

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Postboks 2600. 7734 Steinkjer
Sentralbord: 74 16 80 00

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer: 2010.046.I.FMNT

Kontrolldato: 07.10.2010

Informasjon om virksomheten

Navn: Halsøen renseanlegg	Bedriftsnummer: Foretaksnr. : 974 777 673
Adresse: Kjøpmannsgata 9 7500 Stjørdal	Besøksadresse: Halsøen renseanlegg
Telefon: 74 83 35 00	E-post: postmottak@stjordal.kommune.no
Kommune/kommunenr.: Stjørdal/1714	Bransjenr. (NACE-kode): 84.110
Kontrollert tidligere: 2008	

Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Geir Baustad, Vidar Mæhre, Per Egil Ystidnes	Fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag: Morten Johnsrud
--	---

Følgende hovedtema ble kontrollert ved bedriften
Internkontroll – avviksbehandling og risikovurdering
Klimaendringer og klimatilpasning
Overløp
Avløpsledninger
Renseanlegget - drift og styring
Overholdelse av utslippsstillatelsen

Resultater av kontrollen

- Kontrollen avdekket 6 avvik i forhold til regelverket.
- Det er gitt 1_anmerkning(er).

Oppfølging etter kontrollen

- Virksomheten plikter snarest å rette opp avvik beskrevet i denne rapporten. Fylkesmannen ber om en skriftlig bekreftelse på at forholdene er rettet inkludert en beskrivelse av tiltakene innen 01.03.2011.

Dato: 08.11.2010

Morten Johnsrud
Overingeniør

Definisjoner

Avvik: Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen
(for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning: Et forhold som miljømyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Offentlighet i forvaltningen

Inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten, jf offentleglova.

Informasjon om regelverk og hjelpemidler

Forurensningsloven = Lov om forurensninger og om avfall

Avfallsforskriften = Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall

Internkontrollforskriften = Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter

Forurensningsforskriften = Forskrift om begrenning av forurensning

Ytterligere informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.klif.no og www.regelhjelp.no

Dokumentunderlag

Fylkesmannen er myndighet etter forurensningsloven mht avløpsanlegg i større tettbebyggelse som har et samlet utslipp over 2000 pe til elvemunning og ferskvann eller over 10.000 pe til sjø.

Dokumentunderlag for tilsynet var:

Utslippstillatelse for Stjørdal tettbebyggelse med Hell og Lånke, dat. 17.01.07

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften),

Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven),

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), kap 11 og 14.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik som resultat av Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1 Avviksbehandling for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 7. (Avdekke og rette opp avvik)

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

1A) Det er ikke etablert et skriftlig avviksbehandlingssystem for ytre miljø og for avløpsanlegget.

1B) Avviksbehandlingssystemet inkluderer ikke alle deler av avløpsanlegget

1C) Avviksprosedyren benyttes ikke eller etterleves ikke i praksis.

1D) Annet delavvik

Kommentar:

Det er ikke utarbeidet en rutine som definerer hva som skal avviksregistreres. Dette bør innarbeides i kommunens Prosedyre 3.10 – avviksbehandling.

Avvik 2 Risikovurdering for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 6. (Vurdere risiko)

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

2A) Det er ikke utarbeidet en skriftlig miljørisikovurdering for avløpsanlegget.

2B) Risikovurderingen er mangelfull/utilstrekkelig behandlet for noen områder. (f.eks. avløpsnett, overløp, renseanlegg)

2C) Det er ikke etablert rutiner for risikohåndtering av forhold med uakseptabel høy risiko.

2D) Klimatilpasning er ikke behandlet i og inngår ikke i risikovurderingen.

2E) Annet delavvik

Kommentar:

Iht. internkontrollforskriften må kommunen utarbeide en ROS-analyse for hele avløpssektoren, som også omfatter kritiske punkt i hovedrenseanlegget. Økning av nedbør- og overvannsmengder er beregnet økt med 20 % , - dette er innarbeidet i kommunens VA-norm fra 2008.

- Avvik 3 Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg. Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7 Avdekke og rette opp avvik.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 3A) Kommunen har ikke undersøkt hvordan regionen vil bli påvirket mht. framtidige klimaendringer.
- 3B) Det er ikke foretatt vurderinger eller beregninger av hvilke konsekvenser og virkninger forventede framtidige nedbørsmengder vil ha på avløpsnettet. (Nedbørsprognoser er ikke omsatt til virkninger på avløpsnettet ved modellberegninger eller ved andre vurderinger).
- 3C) Det er ikke gjennomført tiltak eller vedtatt planer for å hindre at overvann kommer inn på avløpsnettet.
- 3D) Det er ikke gjennomført tiltak eller gjort vedtak om konkrete tiltak på nett for å håndtere framtidige vannmengder.
- 3E) Annet delavvik

Kommentar:

Ingen merknader.

- Avvik 4 Overløp av urensset kloakkvann blir ikke tallfestet.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-5 Avløpsnett.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 4A) Vesentlige overløp mangler utstyr som enten registrerer vannmengde eller tidsvarighet for overløp av urensset vann.
- 4B) Forurensingsutslipp av urensset vann via alle overløp blir ikke tallfestet enten ved utslippsmåliger, modellering eller annen beregning.
- 4C) Kommunen har ikke oversikt over alle overløp på ledningsnett.
- 4D) Annet delavvik

Kommentar:

Hovedoverløpet/pumpe-stasjonen foran Halsøren renseanlegg mangler foreløpig registrering av overløpsmengde, pga. at det er teknisk komplisert å montere måleutstyr. Dette vil bli ombygd samtidig med hovedrenseanlegget.

Avvik 5 Avløpsledninger vedlikeholdes og fornyes ikke i tilstrekkelig omfang.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-5 Avløpsnett.
Forskrift om internkontroll § 5 punkt 4 fastsette mål for ytre miljø og punkt 7 avdekke og rette opp avvik.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

5A) De viktigste problemområder på nettet er ikke identifisert i en skriftlig dokumentasjon.

5B) Kommunen har ikke satt egne mål for funksjonskrav til avløpsnettet.

5C) Det foreligger ikke en saneringsplan for ledningsnett som er oppdatert etter 2005.

5D) Det er ikke satt måltall for årlig fornyingstakt eller investeringsnivå for ledningsnettet.

5E) Vedtatt fornyingstakt eller investeringsnivå i saneringsplanen gjennomføres ikke som forutsatt.

5F) Det langsiktige saneringsbehov for avløpsnett er ikke ivaretatt med den fornyingstakt som kommunen praktiserer.

5G) Annet delavvik

Kommentar:

Kommunen har mål for avløpssektoren, men mål for funksjonskrav til ledningsnettet bør bli mer konkrete og målbare. Dette kan være måltall for maks inn-og utlekking, måltall for tilføringsgrad, måltall for overløpshendelser: maks antall timer/overløpsmengder m.m.

Avvik 6 Driftsforhold i renseanlegg er ikke tilfredsstillende dokumentert.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-10.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

6A) Opplegg for opplæring av driftsoperatører er ikke utarbeidet/er ikke gjennomført.

6B) De styrende driftsparameterne i renseprosessene er ikke skriftlig dokumentert.

6C) Overvåkings- og alarmsystemer er utilstrekkelige til å sikre kontinuerlig god drift.

6D) Vaktordning for renseanlegget er utilstrekkelig eller fungerer i praksis ikke godt nok.

6E) Kalibrering/kontroll av viktig utstyr blir ikke dokumentert.
(Kalibrering pH-elektroder, utstyr for dosering av fellingskjemikalier, syre/lut og polymer)

6F) Annet delavvik

Kommentar:

Styrende parametere bør være definert for alle rensetrinn i en tilgjengelig driftsinstruks. Her bør optimal/anbefalt driftsverdi angis for hver parameter. Kommunen må kunne dokumentere rutine og journal for kalibrering/kontroll av viktig utstyr.

Avvik 7 Kommunen har ikke rutiner for å vurdere grunnlaget for fastsettelse av rensekrav med henblikk på utløsning av nye krav til sine avløpsanlegg.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 11-3, § 14-1, § 14-6,7,8 og § 14-17.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

7A) Kommunen har ikke foretatt en vurdering av om forbudet mot oppdeling av tettbebyggelser kan utløse nye rensekrav for relevante områder.

7B) Kommunen har ikke meldt fra til Fylkesmannen om at en konkret tettbebyggelse (etter forbudet trådte i kraft) har en p.e.-belastning som utløser rensekrav etter kapittel 14.

7C) Aktuelle eksisterende anlegg med fosforrensing har ikke vært vurdert med hensyn til kriterier for vesentlig endring som kan utløse krav til sekundærrensing.

7D) Kommunen har ikke meldt fra til Fylkesmannen om at et konkret avløpsanlegg har en faktisk, dokumentert vesentlig endring og som utløser krav til sekundærrensing.

7E) Annet delavvik

Kommentar:

Ingen merknader.

Avvik 8 Kontroll med og/eller oppfyllding av rensekrav for utslipp til vann overholdes ikke.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-13, § 14-12, § 14-11, § 14-2.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

8A) Behandling og sammenstilling av primærdata (vannmengder, analyseresultater) til utslippstall som innrapporteres til KOSTRA er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret

8B) Overløp ved renseanlegget blir ikke tatt med i beregningen av rensegrad og utslippsmengder fra avløpsanlegget. (§14-11)

8C) Utslippsdata blir ikke løpende vurdert opp mot tillatelsens rensekrav.

8D) Rensekravene i tillatelsen ble overskredet i året 2009.

8E) Annet delavvik

Kommentar:

Overløpet vil bli ombygd og medregnet når hovedrenseanlegget skal bygges om (se avvik 4A).

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger som resultat av kontrollen:

Anmerking 1:

Saneringsplanen er fra 2003. Denne planen er fulgt fram til i dag. Planen er ikke revidert tidligere. En saneringsplan bør rulleres min. hvert 4 år, på lik linje med andre kommunedelplaner.

Andre forhold:

Kapasitetsgrensen for hovedrenseanlegget er nådd. Kommunen har i brev-kontrollen varslet fylkesmannen om at anlegget snart skal ombygges. Dette kan utløse primærrensekravet.